

የኢትዮጵያውያንድ ስራውያንድ በአዲስ አበባ

କେସତାନ ଟାଟାର୍କାଷ୍ଟୋଲ୍ ଅର୍ପିତୋପତିର୍ମଣ-କେସତାଵ୍ସର୍କାତମର୍ମ

ამჟამად არქიტექტურულ-სამშენელო სფეროში შექმნილი მძიმე ვითარებიდან გამომდინარე, კარგი იქნებოდა მოგვეხდინა ძველ და თანამედროვე თბილისელთა საცხოვრებელი სახლების შედარებითი ანალიზი, მაგრამ ახლანდელი მაგალითები იმდენად უსახურია და მათი ასეთი ფორმით განხილვა ისეთი შეურაცხმყოფელი იქნება ამ სახლების მფლობელებისთვის, რომ ვარჩიეთ ხელი აგველო ჩვენს განზრახვაზე. მით უმეტეს, რომ ცუდი საცხოვრისის პატრონს ჩვენი კომენტარი აღარ სჭირდება, რადგან ცუდი სახლი პირველ რიგში თავად მისი მფლობელისთვის არის უბედურება. ამიტომ ისედაც წაგებულ მდგომარეობაში მყოფი ადამიანისთვის თავისი უძრავი ქონების გაბიაბრუების საჯარო ჩვენება ეთიკურად არ მივიჩინეთ.

რაც შეეხება ამ ნაგებობათა
ავტორებს და ზოგადად, არქიტე-
ქტურულ კრიტიკას, დღეს ის ისე-
თი საჭირო და გადაუდებელია,
როგორც არასდროს. ცხადია, ამ-
ის გარეშე ეს დარგი ვერ განვითა-
რდება. ამიტომ ძალიან ცუდია და,
ამასთან, შემაშფოთებელიც, რომ
ასეთი მნიშვნელოვანი და საჭირო
საქმე არა და არ ჩნდება ჩვენს სი-
ნამდვილეში.

ადამიანები, ვისაც იმის შეძლება აქვთ, რომ ააშენონ საკუთარი სახლები, თავიანთ თავზე, ეპოქასა და სახელმწიფოზეც სწორებდ ამ სახლებით ლაპარაკობენ. ამიტომ დავუძრუნდეთ ჩვენს წარსულს და გავიხსენოთ საუკუნის წინანდელი ერთი თბილისელი მოქალაქე, მისი სახლი და ამ სახლის არქიტექტორი.

ძველი თბილისელი მენარმებ
გიორგი ლაზარაშვილი პროფესი-
ონთ თერძი იყო და ქართული წოხე-
ბის თსტატად ითვლებოდა. იგი
დაიბადა თბილისელი მოქალაქის
ანდრია ლაზარაშვილისა და ნინო
შიომშვილის ოჯახში 1858 წელს.
ანდრია ნარმოშიობით გორის რაიო-
ნში მდებარე სოფელ ხვითიდან
იყო. ოთხი შვილის მამას მეულეო
ადრე გარდაეცვალა. მამამ 12
წლის დაობლებული გიორგი აზი-
ური ტანსაცმლის მკერავს მიაბა-
რა. 18 წლისა ის უკვე ისეთი ოს-
ტატი იყო, რომ თავისმა მასნავ-
ლებელმა მეწილედ აიკვანა საქმე-
ში. ნიჭიერი და საოცრად მუყაითა
გიორგი მეორე გილდის ვაჭარი
ხდება. ცოლად ირთავს ეკატერი-
ნე ჯირაშვილს და **XX** საუკუნის
დასაწყისში ქალაქის ცენტრალ-
ურ უბანში დიდი სახლის აგებას
გადაწყვეტის. სახლი ყოფილი ნი-
კოლოზისა და ხიდის ქუჩების (ახ-
ლანდელი ივანე ჯავახიშვილისა
და მოსე გოგიძერიძის) გადაკვე-
თაზე უნდა აშენებულიყო.

გიორგი ლაზარაშვილს ერთა-დერთი ქალიშვილი ჰყავდა - ოლ-და. მან თბილისის წმინდა ნინოს სასწავლებელში მიიღო განათლება და ცოლად გაჟყვა სიმონ გრძელიშვილს, რომელიც სახელმოხ-ვეჭილი მათემატიკის მასწავლებელი იყო. გიორგი ლაზარაშვილის სიძეს, სიმონ გრძელიშვილს, XIX-XX სა-ის მიჯნაზე ბევრი ცნობილი ახლობელი ჰყავდა. მოგვა-რეების გარდა (იურისტი გიორგი გრძელიშვილი, ექიმები კონსტანტინე და ირაკლი გრძელიშვილები, მცხეთის ქალთა მონასტრის წინამძღვარი გიორგი გრძელიშ-ვილი, მხატვარი კოტე გრძელიშ-ვილი, არქეოლოგი იოსებ გრძელიშვილი), მას ენათესავებოდნენ მსახიობები ელისაბედ ჩერქეზიშ-ვილი და დავით გამრეკელი, პოეტი მარიჯან ტყემალაძე, ანა ხახუ-ტაშვილი, იორდიონ სონდულაშ-ვილი, ისტორიკოსი ნიკო ბერძენიშვილი. ამ ოჯახში ხშირად იკ-რიბებოდა იმდროინდელი მოწინავე ქართული საზოგადოება. გიორგი ლაზარაშვილის შთამომავ-ლობა, ნოდარ და სიმონ გრძელიშ-ვილები ახლაც ამ სახლში (ცხოვ-რობენ ოჯახბითურთ. სწორედ მათი დამსახურებაა, რომ მოხერ-ხდა თქვენთვის ამ მშევნეობი სახ-ოს). ესაზორისი წარმატება

რაც შეეხება შენობის ავტორს: გიორგი ლაზარარაშვილი საკუთარი სახლის პროექტს სახელოვან ის-ტატს გრიგოლ ქურდაინს უკვეთ-ავს. 1898 წელს ხარკოვის უმაღ-ლესი ტექნიკური სასახლელებლის კურსდამთავრებული ინჟინერი გრიგოლ ქურდაინი (1873-1957) წარმოშობით სოფელ საგარეჯოდ-ან იყო. საშუალო განათლება თბი-ლისის რეალურ სასწავლებელში მიიღო. მთელი მისი პროფესიული მოღვაწეობაც თბილისთან არის თავშირი გამო, ავარ დაიმისარ-

სახლი ჭავახიშვილის ქუჩაზე

કોરપાર્લિમેન્ટ

ქნიკოსად, 1901 წლიდან კი საბჭო ური ხანის დადგომმდე თბილისის წყალსადენებს ხელმძღვანელობდა 1924-38 წე-ში მუჟამბდა თბილისის კომუნალური მეურნეების საქალაქო სამმართველოში.

ଶାତ୍ରୁହାତ୍ମକ ହିନ୍ଦୁପାତ୍ର ହିନ୍ଦୁପାତ୍ର ହିନ୍ଦୁପାତ୍ର
ରିସା ଦା ଦୁଇଲାହାରୁରିଲେ ନ୍ୟାଳିଲାଦ୍ଵୀ
ନେବିଦିଲେ ସାକ୍ଷାତ୍କାରୀରୁ ସାମ୍ଭାଲୁଗୁଡ଼ିଲେ
ମରିବାନିଲେଗୁଣ୍ଡରା ତଥିଲିଲେଲେ କୁର୍ବିଦ୍ବା
ଲେ ରୁକ୍ମିଣିଶ୍ରୀରୂପିକୁଠାମ୍ଭା. ଗାରିଦା ଅମିତା
ବା, କ୍ଷେତ୍ରାଗମିନ୍ଦୁର ମରିଦାବାନ୍ଧେବାନ୍ଧାନ୍ଧା
କ୍ଷେତ୍ରରୁ ତଥିଲିଲେଲେ ଉମାଲ୍ଲେଖ ଶାଶ୍ଵତ
କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶାଶ୍ଵତାମାରୀରୁ କାରିତୁଲ ଏନାଥିବୁ
ତ୍ରୈକ୍ଷନୀକୁରୁରୁ ଶାଶ୍ଵତମଧ୍ୟଦିଵାନ୍ଧେବାନ୍ଧିଲେବିଲେ
ଗାମରୁପ୍ରେମା. ଅସେତୁ ମରାଜାଲମଥରୀର ମରି
ଦ୍ୱାରାନ୍ଧେବାନ୍ଧାତାନ ଗରିତାର ଗରିଗୁଲେ
କୁର୍ରିଦାନି ଅରକୁତ୍ରେକ୍ଷିତରାଦାତା ମୁହଁ
ଶାନ୍ଧିରୁ. ଆପରିନ୍ଦାତିଥିବା ନିରାଜିତା

აღსურ საცხოვრებელ სახლებს. საა
ქართველოს ისტორიულ არქივში
მის მიერ შესრულებული ბევრი
პროექტია დაცული. აღსანაშნავია
მოდერნის სტილში შესრულებული
საცხოვრებელი სახლის პროექტი
(1904წ.). ეგნატე ნინოშვილის ქ.N28
რომელიც წარმატებით განხორცი
ელდა და, მართალია, დაზიანებე
ბითა და გადაკეთებებით, მაგრაც

გიორგი ლაზარაშვილის სახლ-
ის პროექტი 1904 წელს არის შეს-
როვნილი და, გრიგოლ ქურკვისა-

ვსებული. სამწუხაროდ, სადარზოს კარი დაკარგულია, ალა ფისა კი დღემდე შემოგვრჩა. ძველებურად ატყვევებს გამვლებს თავისი ნატიფი და სრუყყოფილი დახვეწილობით.

ამ ლამაზი ალყაყით მოხველი პით სახლის უკანა ეზოში, რომელიც ზომით ძალზე პატარაა. ალბერტი ამიტომ ვერ მოხერხდა აქ თბილ სური სახლებისთვის დამახასითებელი პატარა შადრევინის ძალებისა, თუმცა, სულ უზყლოდ არ დარჩენილან: გალავნის კედლზე მაშინდელი ტექნოლოგიური სიახლე - წყალსადენის ძველი კანი დღემდე კარგად არის შერწყმული. ეზოს მხარეს გამომაღლი ფასადები ტრადიციული ჭავირული აივნებით არის მორთლი, რომელიც, სამწუხაროდ, თავაპირველი სახით მხოლოდ მეტრონის შთამომავლების ამჟამდელ ბინაშია შემორჩენილი. უკანა ფასადების კუთხეში სპირალური რომელის ლითონის კიბეა განთხოვა, რომელსაც სხვენში ავართ. ჭავის ფრავი აივნების ფონზე ლამაზი დეკორით შესრულებული, ნითელი ფასის ლითონის ვიზრო კიბის მოხდილი ხვეული მნახველზე დაუწყარ შთაბეჭდილებას ახდენს.

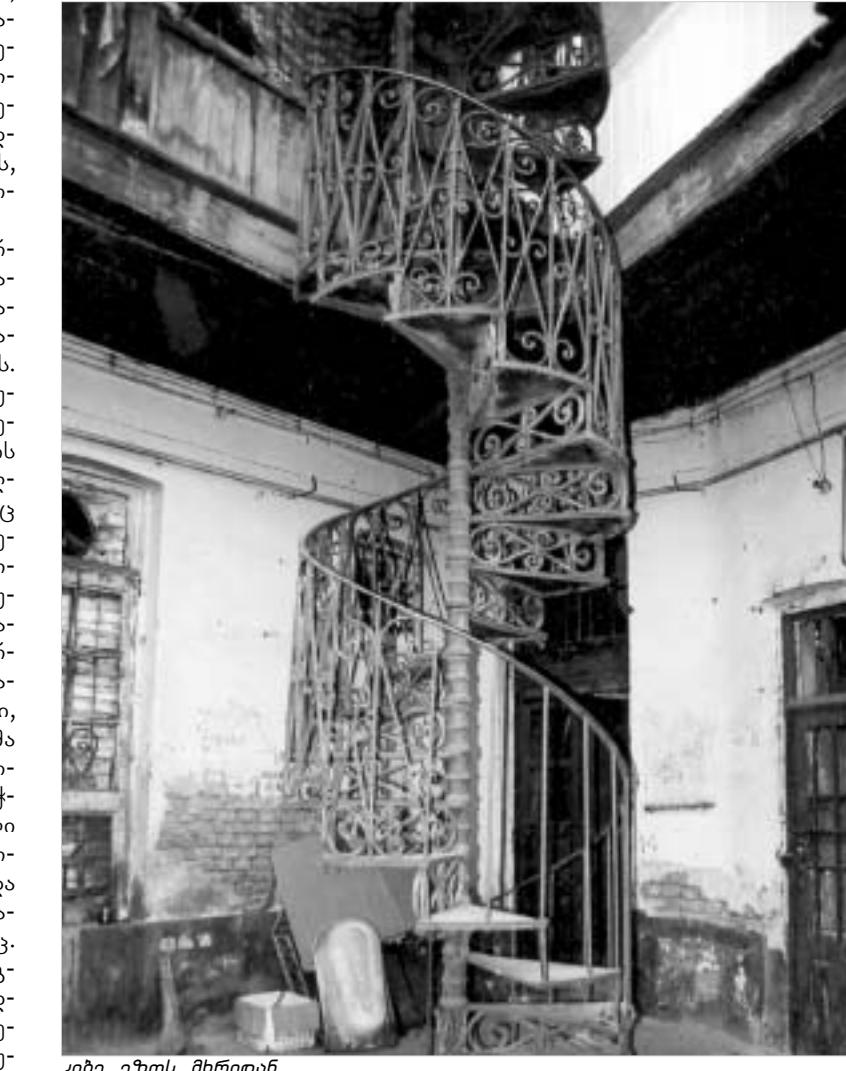
ରାଜ ଗାମାରଟୁଲ୍ଲି ଗ୍ରେଗମାର୍କେଡ଼ା,
ଡାରଦାଳିନ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ୟକ୍ତି, କାହେ-
ଲ୍‌ଗ୍ରେ ଅନ୍ତିମିଶ୍ରଣିଲ୍ ଡାରିଂସିଏ ସାବଲ୍ଲିସ
ପାତ୍ରକାରୀଙ୍କିର୍ତ୍ତି ସାଲ୍‌ଫ୍ଲୁମର୍ ରାତାବିନ୍
ନାଟ୍‌ଯୁଲନ୍ଦା. ଏହି ରାତାବିନ୍ ପ୍ରେସ୍‌
ଭାରତରେ, ଉଦ୍‌ଧିନିବି କ୍ରେଡ଼ିଟ୍ ସାମଗ୍ରୀ
ନିଲାଇବ ଏକିରେ ଫାନ୍‌ଦ୍ରାବିନ୍‌ଦ୍ଵାରା ପ୍ରେସ୍
ଲିନ୍‌ଥ୍ରେବ୍‌ଲ୍ଲି ରାଖିରୁଥିବାକିମ୍ବା
ଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ୟକ୍ତିର କାହାରେ କ୍ରେଡ଼ିଟ୍
ମିଲାବାକୁଣ୍ଡିଲା ନିଲାଇବିଲାକିରା କ୍ରେଡିଟ୍
ବି, କ୍ରେଡ଼ିଟ୍ ମ୍ଯାନ୍‌ମ୍ବି, ପ୍ରେସ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି
ପ୍ରେସ୍‌ବିନ୍ ନାନ୍‌କିଲ୍‌ଥ୍ରେ କ୍ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ୟକ୍ତି
ଦ୍ୱାରା କ୍ରେଡିଟ୍ ବିନ୍ କାହାରେ କ୍ରେଡିଟ୍
ବିନ୍ କାହାରେ କ୍ରେଡିଟ୍ ବିନ୍ କାହାରେ କ୍ରେଡିଟ୍

A black and white studio portrait of three people: a woman on the left wearing a dark, patterned dress and a white lace collar; a young girl in the center wearing a light-colored dress with a dark sash; and a man on the right with a mustache wearing a dark suit. They are seated at a round, ornate table covered with a white cloth. The background features heavy, draped curtains and a decorative wall.

ეკატერინე ჭირაშვილი, გიორგი ლაზარაშვილი და ოლქ

სცენა "ვეფხისტყაოსნიდ

Page 1

Kuzanov Clinic პუზანოვის კლინიკა

თქვენი არჩევანი - წევნი პარალელურნალიზმი
გამსახურდის გამზ. N5
ტელ: 424-005, გ(99) 703-703
www.kuzanov.com

